

Lena Kulander
Miljö- och vattenenheten
010-2239254

Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se

Remiss med Statens energimyndighets och Naturvårdsverkets rapport om kommunal tillstyrkan av vindkraft - M2017/01633/Ee

Sammanfattning

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget i rapporten och har inget att erinra mot att bestämmelsen om kommunal tillstyrkan i 16 kap. 4 § miljöbalken upphävs.

Länsstyrelsens bedömning

I rapporten redovisas de problem som kopplas till bestämmelsen, som bl.a. uteblivna kommunala yttranden; att yttranden kommer sent i tillståndsprocessen; att det saknas kriterier för vad kommunen ska grunda sitt beslut på; att besluten inte motiveras; att besluten inte kan överklagas i sak; att vissa kommuner ställer villkor för tillstyrkan eller krav på ekonomisk ersättning för tillstyrkan. Även om Länsstyrelsen bedömer att detta inte utgjort ett problem i länet, delar Länsstyrelsen bedömningen att de beskrivna förhållandena tyder på processen inte är rättssäker.

Rapporten redovisar att olika aktörer har olika bild av hur tillämpningen fungerar, och att den fungerar olika i olika kommuner. Länsstyrelsen finner att detta i sig utgör ett problem.

Förutom ett yttrande enligt 16 kap. 4 § om att *tillstånd får lämnas*, yttrar sig kommunerna på vanligt sätt i prövningen *i sak*. Detta kan i sig upplevas som otydligt, och ibland motstridigt. Bestämmelsen i 16 kap. 4 § miljöbalken ger också vindkraft en särställning i miljöbalken avseende processen i förhållande till andra verksamheter som tillståndsprövas enligt 9 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen delar bedömningen i rapporten att kommunerna även fortsättningsvis skulle ha ett stort inflytande över var vindkraftverk lokaliseras om bestämmelsen tas bort, eftersom kommunerna har en stark ställning som remissinstans vid tillståndsprövningar. Kommunerna har också möjligheter att överklaga tillståndsbeslut enligt miljöbalken.

Kommunerna bör alltid motivera sitt ställningstagande vid tillståndsprövning av vindkraft och annan s.k. miljöfarlig verksamhet med hänvisning till miljö- och hälsoskyddsaspekter samt markanvändningens lämplighet. Yttrandet bör därför bland annat grunda sig i kommunens ställningstaganden i gällande översiktsplan.

En kommunal översiktsplan är vägledande för alla prövningsmyndigheter. Enligt rapporten visar rättspraxis att översiktsplaner som omfattar vindkraft och redogör för hur mark- och vattenområden bör användas, har stor betydelse när ansökan om tillstånd för vindkraftsetablering prövas. Detta är också Länsstyrelsens erfarenhet.

I rapporten presenteras ett antal åtgärder som skulle kunna bidra till ökad rättssäkerhet och minska problemen med bestämmelserna i 16 kap. 4 § miljöbalken. Länsstyrelsen har inget att erinra mot beskrivningarna av alternativens för- och nackdelar, genomförbarhet och konsekvenser, och delar utredningens slutsatser. Alternativet med ett krav på kommunal tillstyrkan i mycket tidig skede av processen skulle riskera ske på outvecklat underlag och kunna låsa fast utformningen av den planerade verksamheten på ett sätt som inte gagnar saken eller sökanden. Länsstyrelsen tillstyrker därför förslaget att bestämmelsen om kommunal tillstyrkan i 16 kap. 4 § miljöbalken kan upphävas.

Remissen

Energimyndigheten och Naturvårdsverket har på regeringens uppdrag följt upp och analyserat hur planerings- och tillståndsprövsprocessen vid etablering av vindkraft utvecklats. Myndigheterna rekommenderar i rapporten att *bestämmelsen om kommunal tillstyrkan i 16 kap. 4 § miljöbalken upphävs*. Att ta bort bestämmelsen bedöms vara den åtgärd av det totalt olika alternativ som studerats som bäst uppfyller uppdragets mål om att *tillståndsprövsprocessen ska underlättas och bli mer rättssäker och transparent*. De problem som förknippas med bestämmelsen bedöms därmed minska och åtgärden ha positiva effekter när det gäller demokratiaspekter.

De som deltagit i yttrandet

Yttrandet lämnas av landshövding Cecilia Schelin-Seidegård efter föredragning av Lena Kulander. I handläggningen har också samhällsplanerare Unni Karlsson deltagit.

Cecilia Schelin-Seidegård

Lena Kulander

Kopia: m.remisser-energi@regeringskansliet.se